

YTTRANDE

Till
Södertälje kommun
Miljökontoret
151 89 Södertälje
E-post: Miljokontoret@sodertalje.se

Remiss om inrättande av kommunalt naturreservat för Farstanäs (Dnr MN 2018.2480)

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn ber härmed att få lämna synpunkter på rubricerade remiss om kommunalt naturreservat för Farstanäs.

Inledning

Vi är positiva till inrättandet av kommunalt naturreservat för Farstanäs och instämmer i huvudsak med det som föreslås i 1) Förslag till beslut - remissversion 2022-05-31 och 2) Förslag till Skötselplan - remissversion 2022-05-31.

Vi har dock några synpunkter, baserade på vår stora erfarenhet av det hittillsvarande reservatet och de hittillsvarande reglerna och skötsel föreskrifterna, vilka vi redovisar här. Därtill vill vi peka på en del ofullständigheter i underlagen, i synnerhet vad gäller Skötselplanen.

1. Förslag till beslut – Remissversion 2022-05-31

Syfte med reservatet

Vi omfamnar det ursprungliga syftet, dvs att säkra ett för bad och friluftsliv värdefullt område. Det har tjänat användningen tillräckligt väl under den långa tid som naturreservatets inrättande. Men med erfarenhet av hur användningen utvecklats med tiden så förstår och instämmer vi i behovet av regler som i vissa avseenden reglerar användningen mer detaljerat, inte minst för att möta framtida utmaningar och önskemål rörande t ex campingverksamhet och området som besöksmål.

Därför instämmer vi i det nu föreslagna tillkommande syftet att bevara och stärka värdefulla naturmiljöer för biologisk mångfald, samt att bevara kulturmiljön vid Farsta gård.

Däremot menar vi att det ytterligare föreslagna syftet att ”*camping och havsbad med tillhörande parkering ska kunna utvecklas som ett attraktivt besöksmål i samklang med bevarandet av biologisk mångfald och friluftsliv i reservatet*” inte ska uttalas specifikt.

Vi är definitivt positiva till andemeningen men menar att bestämmelserna för naturreservatet *i sig* ska vara utformade så att de så bra som möjligt utgör underlag för vad som kan, får och inte får göras. Bestämmelserna ska alltså frikopplas från framtida kommunala beslut. Detta kan förefalla utmanande, men är enligt vår mening nödvändigt för att nu få till så långt som det är möjligt framtidssäkra bestämmelser.

Prioriterade bevarandevärden

Vi är positiva till det som anges i förslaget.

Reservatsföreskrifter

Zoner

Vi anser att det område som enligt kartan är zonindelad är lämpligt för de angivna användningsområdena, dock med följande undantag, tillägg eller annat som anges i texten nedan.

Zon 1a: Vi är helt med på den principiella användningen av detta område, dvs camping och olika byggnader för service mm. Men vad gäller byggnader avsedda för övernattnin anser att det är fel att specificera en viss typ, inkl angivande av storlek och dylikt. Vi vet inte vad framtiden för med sig. Se bara den utveckling som skett under den tid campingverksamhet har förekommit här. Den har gått från en relativt stor andel tält med en gradvis övergång till husvagnar och på senare tid även till husbilar. Samtidigt har de tidigare förekommande vandrarerna och cyklisterna nästan försvunnit.

Vi menar alltså att denna zon, vad gäller byggnader för övernattnin, ska framtidssäkras genom att undvika den föreslagna typen av specifikationer (vad gäller såväl antal som storlek och dylikt). Istället ska det anges att nyttillkommande byggnader för övernattnin ska underställas beslut av miljönämnden. Inledningsvis är det säkert relevant med övernattningsstugor enligt förslaget (men där också en maximal uthyrningstid fastställs) men detta ska inte medtas i bestämmelserna (*se nedan under våra kommentarer till Föreskrifter A*). Därmed ges en öppenhet för smidigare anpassning till framtida förhållanden. Med detta sagt anser vi dock att en maximal tid för uthyrning/användning för en och samma besökare (inkl dennes sällskap) ska anges i bestämmelserna. Denna tid kan till exempel vara 4 veckor.

F ö bör naturligtvis en avstämning göra gentemot den kommande detaljplanen. Enligt uppgift anges där 40 övernattningsstugor och 350 uppställningsplatser för husvagnar, mm

Zon 1b: Vi anser det mycket bra att reservera detta område för enbart campingverksamhet, främst för tält. För att ytterligare betona denna inriktning (dvs huvudsakligen tält) så anser vi att det inom detta område inte ska vara tillåtet med motordrivna fordon. Det hindrar naturligtvis inte att motorburna besökare att tälta eller på annat sätt övernatta här, men deras (motor)fordon får parkeras inom annat område, t ex på närbelägen yta inom Zon 1a.

Zon 1c: Vi anser att den angivna användningen är bra, men vill komplettera den så att det framgår att det här ska finnas möjlighet för föreningar m fl att bedriva verksamheter. Det kan vara tillfälliga som event, uppvisningar eller tävlingar (badminton, strandtennis, simtävlingar, boule, kanotning mm) men också stadigvarande verksamheter som vindsurfing (som förekommit här sedan 1978, från och med 1985 på specificerade platser: 1985-1991 på stora badstranden och från och med 1991 vid den lilla viken i sydost).

A. Föreskrifter

Vi instämmer i förslaget, dock med undantag av punkten A1. b) och A12.

För A1. b) och A12. så har vi redovisat en avvikande åsikt ovan under rubriken ”Zon 1a”. Vi hänvisar dit för en utförligare argumentation. I korthet anser vi vad gäller byggnader avsedda för övernattningsatt det är fel att specificera en viss typ, inkl angivande av storlek och dylikt. Vi vet inte vad framtiden för med sig.

B. Föreskrifter

Vi instämmer i förslaget.

C. Ordningsföreskrifter

Vi instämmer i förslaget. Vi har dock förljande kommentarer.

Punkten C3. bör inte bara avse förbud för att framföra vattenskoter utan även annan motordriven farkost. Förslag på formulering kan vara */I naturreservatet är det förbjudet att:/ ... framföra vattenskoter eller annan motordriven farkost.* Därmed innefattas såväl snabbgående som långsamma motorbåtar, vattenskotrar av alla storlekar, hobbyracerbåtar (ej av leksakskaraktär) och andra aktuella och i framtiden tänkbara farkoster – oberoende av drivkälla (bränsle, el, vätgas ...). Detta med anledning av den snabba utvecklingen inom området, i synnerhet vad gäller eldrivna farkoster.

Beträffande punkten C5., förbudet för okopplad hund eller annat husdjur, som vi instämmer i. vill vi påpeka att den står i konflikt med det som anges under Upplysningar, punkt 2, där detta förbud inte är ovillkorligt.

D. Undantag

Med anledning av den sedan 1978 förekommande verksamheten med vindsurfing anser vi att det till lydelsen i punkten 3. bör läggas till en bisats *”samt inom Zon 1c tillhandahålla område för vindsurfing (riggning mm)”*, alternativt annan text med samma innebörd.

Upplysningar

Punkten 2, om tillsyn över hundar och katter, står i konflikt med C. Ordningsföreskrifter, punkt C5, vilken anger att det i naturreservatet är förbjudet att medföra okopplad hund eller annat husdjur. Enligt vår mening är det lydelsen under C5 som ska gälla.

Övriga kommentarer

- Sid 11, ”Skäl för beslutet”.

Detta stycke inleds på ett märkligt sätt eftersom det är utan koppling till eller sammanhang med föregående sida. Det förefaller som något, gissningsvis en hel sida??

- Sid 14, Förändringar gentemot tidigare gällande naturreservatsbeslut

I stycket ”Utveckling av campingen” förekommer en zonindelning som inte överensstämmer med eller finns beskriven tidigare. Zon 3? Zon 2 och 3? Gissningsvis relaterad till ett tidigare utkast av remisshandlingarna.

- Sid 16, Tillgänglighet och hur man når området

Det anges här att det planeras att bredda infartsvägen med en gång- och cykelväg. Detta är bra – men samtidigt är det en lite underlig satsning eftersom väg 225 är synnerligen dåligt anpassad för just cykel! Så om något är det denna väg 225 som borde förses med cykelbana, eller breddas med en sådan!

I detta sammanhang vill vi även applådera det förslag till ”genväg” för cyklande (åtminstone för de som ska till/från Södertälje) som föreslås i Skötselplanen, nämligen via/genom Farstanäs gård. (Se mer om detta under rubriken ”Skötselplan ...”.)

2. Skötselplan för Farstanäs naturreservat – remissversion 2022-05-31

Denna Samrådsversion (nr 3) förefaller inte som inte tillräckligt genomarbetad för en ”slutlig” granskning; dvs vi tror att mycket arbete återstår innan den kan anses klar för beslut. Därför här tills vidare bara några ”spridda” synpunkter.

Skötselområde 1: Den redovisade zonindelningen överensstämmer inte med den som redovisas i Förslag till beslut. F ö nämns 3a) och 3b) inte på kartorna. Vi upplever detta som förvirrande och något som såklart måste åtgärdas!

Skötselområde 2 (Farstanäs gård) : Det som anges i stycke 2, om Alléerna, innehåller en som vi tycker intressant passus om passage genom området: *”Passagen ska ge allmänheten möjlighet att cykla eller promenera förbi gården mellan det tre allévägar som utgår från huvudbyggnaden, västerut mot väg 225, österut mot hagmarken Paradiset, samt söderut till tillfartsvägen till bad- och campingområdet. Den västra allén som ansluter till väg 225 bör vara öppen för gång- och cykeltrafik”*. Detta förslag instämmer vi till fullo i! Ett beslut i enlighet med denna skrivning kan därtill de facto minska det i Förslag till beslut angivna behovet av gång- och cykelväg för den västra delen av anslutningsvägen till väg 225 – under förutsättning att busshållplatsen ges en placering som bättre överensstämmer med denna lösning. Vad gäller de cykelburna besökarna uppfattar vi att merparten av dessa färdas norrut, mot Södertälje, varför denna lösning för dessa innebär en ”genväg” jämfört med den ordinarie anslutningsvägen.

2.3 Friluftsliv och tillgänglighet

Tillgänglighet: Kommentarer till det inledande stycket under denna rubrik finns ovan under Förslag till beslut, Övriga kommentarer sid 16. Vi upprepar: *”Det anges här att det planeras att bredda infartsvägen med en gång- och cykelväg. Detta är bra – men samtidigt är det en lite underlig satsning eftersom väg 225 är synnerligen dåligt anpassad för just cykel! Så om något är det denna väg 225 som borde förses med cykelbana, eller breddas med en sådan! ... vi vill även applådera det förslag till ”genväg” för cyklande (åtminstone för de som ska till/från Södertälje) som föreslås i Skötselplanen, nämligen via/genom Farstanäs gård”*.

Sammanfattningsvis är vi således positiva till inrättandet av kommunalt naturreservat för Farstanäs och instämmer i huvudsak med det som föreslås. Vi har dock några synpunkter, vilka vi redovisat här i vårt yttrande. Vi har därtill pekat på en del ofullständigheter i underlagen, i synnerhet vad gäller Skötselplanen.

Södertälje den 14 september 2022

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn

Lars Ljungdahl
Remissansvarig
0705-669519, info@photronik.se